

Juan Bautista Alberdi

(* 1810 Tukumanas - † 1884 Paryžius)

Juan Bautista Alberdi buvo visapusiškai išsilavinęs žmogus, kurį drąsiai galima vadinti vienu iš svarbiausių intelektualių galiūnų ne tik gimtojoje Argentinoje, bet ir visoje Lotynų Amerikoje. 1840-ais ir 1850-ųjų pradžioje, Argentiną siaubusio Pilietinio karo metu, J. B. Alberdi tvirtai palaikė liberalfederalistus, kurie tuo metu priešinosi diktatoriui Manuel Rosas.

1852 m. jis parašė savo partijos manifestą, kuris Argentinoje jam pelnė konstitucijos įkvėpėjo vardą. Savo šedevre *Bases y puntos de partida para la organización política de la República Argentina* (vert. „Argentinos Respublikos politinės organizacijos pagrindai ir atskaitos taškai“) jis pasisakė už decentralizavimo politiką, kuri apribotų valdžios galias piliečiams. Didžioji dalis šio veikalo teiginių ir siūlymų buvo panaudoti sudarant Argentinos konstituciją 1853 m., o ši padėjo ištisus dešimtmečius Argentinoje garantuoti politinį stabilumą, taip neįprastą Lotynų Amerikai, ir paskatino šalies klestėjimą, kol XX amžiuje prasidėję diktatoriški eksperimentai nenusilpnino šalies.

J. B. Alberdi rašė ne tik teisės ir konstitucijos temomis - jo darbai aprėpė ir muzikos, menų, mokslų, filosofijos ir politinės ekonomikos tematikas.

Susirašinėdamas jis palaikė ryšius su įtakingais to laikmečio Europos intelektualais. Viena iš jo politinių vizijų taip ir liko neįgyvendinta: visoje Lotynų Amerikoje įteisinta laisva prekyba, kuri būtina ne tik skatinti gyventojų klestėjimą, bet ir užtikrinti taiką visame regione.

Nors Lotynų Amerikoje jis yra nepaprastai vertinamas už savo įtaką krašto politinei raidai, tačiau (nepelnytai!) vargiai žinomas kituose kraštuose.

Deja, jo darbai iš ispanų į kitas kalbas iki šiol nėra išversti.

Literatūra:

Juan Bautista Alberdi: *Escritos de Juan Bautista Alberdi*, Quilmes 1996.

Michael C. Monson: *The Life, Death, and Resurrection of an Economy*; in: *The Freeman: Ideas on Liberty*, May 1993, p.169ff.

Šaltinis:

Friedrich Naumann Institutas
http://www.fnst-freiheit.org/webcom/show_article.php/_c-1144/_lkm-1091/i.html

Paruošė Dr. Detmar Doering